

**Ministerul Tineretului și Sportului
Le Ministère de la Jeunesse et du Sport
Ministry of Youth and Sport**

**Direcția Municipală București
pentru Tineret și Sport**

CERCETĂRI SPEOLOGICE

RECHERCHES SPÉLÉOLOGIQUES

SPELEOLOGYCAL RESEARCHS

volumul 3

**editat de
Clubul Național de Turism pentru Tineret**

**édité par
Le Club National de Tourisme pour la
Jeunesse**

**published by
The Youth National Tourist Club**

1995

Sumar

Considerații asupra carstului din valea Repedea – vârful Pietriceaua (munții Maramureșului)	1
Agregatele coralitiforme din peștera de la Piatra Băiței (munții Maramureșului)	5
Peșterile din stâncă Moloșnaia (munții Maramureșului)	7
Peștera Cupola Mică.....	10
Analiza cantitativă a unor formațiuni și eșantioane din peștera 6S de la Mânzalești (subcarpații Vrancei), una dintre cele mai interesante cavități în sare din lume	11
Peștera 6S de la Mânzalești (subcarpații Vrancei, Romania), una dintre cele mai importante cavități în sare din lume.....	13
Captări carstice din regiunea Râșnovului (munții Postăvaru)	17
Observații asupra climatului și microbiontilor din peștera M3–R2 din Mușeteica și din peștera 1 de la Piscu Negru (munții Făgăraș)	21
Avenul Roșu (județul Sibiu), cavitate cu surgeri de limonit	26
Zona carstică dealul Ilovei (munții Țarcu)	32
Peștera Lithophagus din bazinul mijlociu al văii Iadului (munții Pădurea Craiului).....	34
Peștera din Gruiul Jderului (munții Pădurea Craiului).....	37
Observații hidrodinamice și genetice în peștera Lii (podisul Someșan).....	41
Realizări și vise în podisul Someșan	44
Peștera La Adam (Dobrogea)	47
Raport de activitate a clubului de speologie Prusik Timișoara pentru anul 1994	48
Raport de activitate a clubului de speologie „Emil Racoviță“ București pentru perioada octombrie 1993 – noiembrie 1994	48
Raport de activitate a clubului de speologie Montana Baia Sprie pentru perioada octombrie 1993 – septembrie 1994	48

redactorul volumului: **Ică Giurgiu**

(*le redacteur du volume*)

(*editor*)

adresa redacției:

(*l'adresse de la rédaction*)

(*newspaper office*)

Clubul Național de Turism pentru Tinereț

str. Dem. Dobrescu 4-6 camera 123

701192 București 1

tel/fax 3125374 tel 6386045/107, 108

AGREGATELE CORALITIFORME DIN PEŞTERA DE LA PIATRA BĂIȚEI (munții Maramureșului)

Dumitru Istvan, Radu Micle
clubul de speologie Montana Baia Mare

Piatra Băiței este un vârf cu cota maximă 956 m, situat în imediata apropiere a localității Baia Borșa, în versantul stâng al v. Tâșlei. Versantul vestic (cel dinpre v. Tâșlei) prezintă un perete stâncos cu o înălțime estimată la circa 40 – 50 m. Peștera din Piatra Băiței este situată la baza peretelui stâncos, în sectorul nordic al acestuia și a fost descoperită și cartată de clubul de speologie Montana în anul 1991 (fig. 1) (fig. 2).

1. Date geologice. Peștera din Piatra Băiței se dezvoltă în complexul epimetamorfic al seriei de Tulgheș, în complexul terigen inferior (T.G.I). Acest complex este constituit din filite, roci cenușiu-verzui cu aspect satinat, cu șistuozitate evidentă, alcătuite din cuarț, albă, clorit ± apatit, zircon, epidot. Ca intercalații în filite apar cuarțite negre grafitoase și șisturi cuarț-grafitoase, roci alcătuite din cuarț, grafitt și muscovit (fig.5).

Peștera din Piatra Băiței se dezvoltă în cuarțite negre grafitoase, pe un sistem de diaclaze tectonice cu direcție NV–SE și N–S, este ușor ascendentă (denivelare +2,5 m) și are o dezvoltare doar de 32 m (fig. 3).

2. Agregatele coralitiforme. Deși cavitatea se dezvoltă în roci necarstificabile, în porțiunile terminale ale gale-

riilor este prezentă apa de percolatie și sunt prezente pe pereți, dar în special pe planșeu, concrețiuni aciculare, de culoare maronie, de câțiva milimetri lungime (fig. 4). Analiza microscopică, termică și de difracție în raze X au indicat o compozitie calcitică banală, culoarea maronie datorându-se impurificării cu oxi-hidroxizi de fier.

Semnalarea acestor speleotheme comune și larg răspândite în peșteri este făcută doar datorită contextului geologic în care apar, într-o cavitate tectonică, în roci metamorfice fără intercalații carbonatice.

Deși sunt îintruite condițiile fizice de formare (prezența apei de percolatie ce se prelingenă pe diaclazele tectonice și fenomenele de evaporare la pătrunderea în spațiul aerat al peșterii) lipseau până în 1994 datele asupra sursei carbonatului de calciu, ceea ce a dus la elaborarea unei ipoteze complicate privind distrugerea prin alterare exogenă a unor minerale cu conținut de calciu (feldspați) și concentrarea calciului în soluții stagnante un timp îndelungat. Dar o tură de suprafață în vârful Piatra Băiței a dus la o explicație mult mai simplă a sursei calciului, prin identificarea mai multor blocuri și fragmente de calcare eocene, rest al unei plăci mai extinse ce se dezvoltă la sud de

vârf.

3. Modul de formare al agregatelor coralitiforme. Apa din precipitații dizolvă carbonatul de calciu din blocurile de calcare eocene de la suprafață, iar soluția cu bicarbonat de calciu pătrunde și pe fracturile care ajung în tavanul galeriilor peșterii. Procesul de picurare în spațiul aerat al peșterii determină cristalizarea în spațiul picăturilor de apă, în condiții de evaporație.

Studiul microscopic evidențiază cristale și plaje de calcit cu o tendință de dispunere pe direcții ce converg spre centru (reprezentat de o granulă sau de o neregularitate a planșeu). În aceste zone micro-excentrice de pe planșeu, evaporarea mai intensă a favorizat formarea agregatelor de calcit ușor radiare (fig. 6).

Agregatele coralitiforme au deci sursă și geneză tipic carstică (dizolvare, transport, cristalizare) deși locul de cristalizare este situat în roci necarstificabile.

Observațiile din peștera din Piatra Băiței lărgesc domeniul de condiții în care se pot forma aceste aggrate coralitiforme calcitice, cunoscându-se până acum cel puțin două moduri de formare;

– condensare subterană pe pereți calcaroși ai peșterii, coroziunea datorată

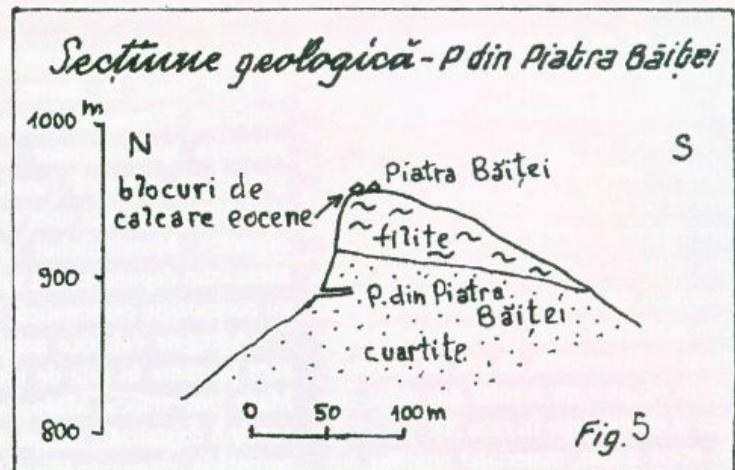
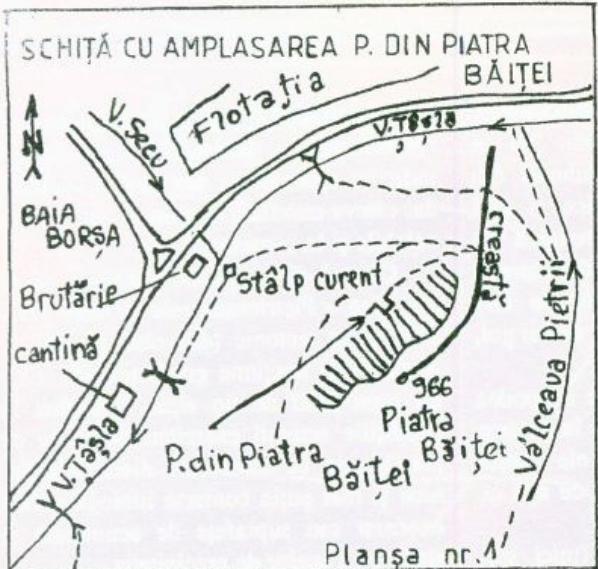
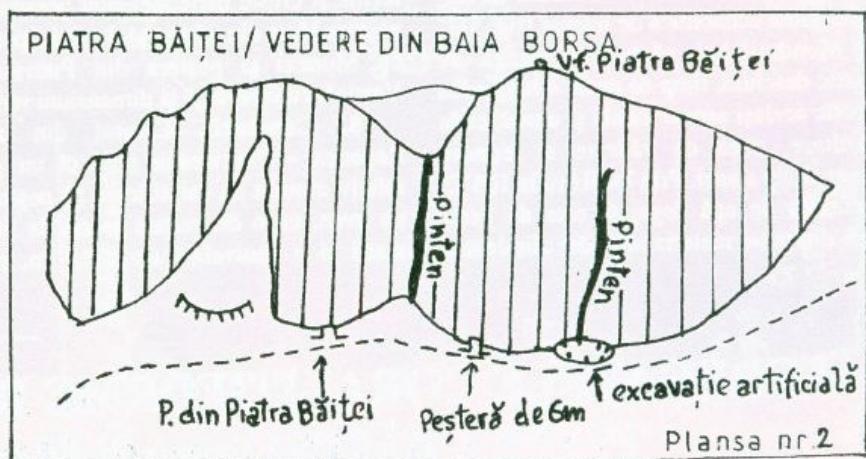
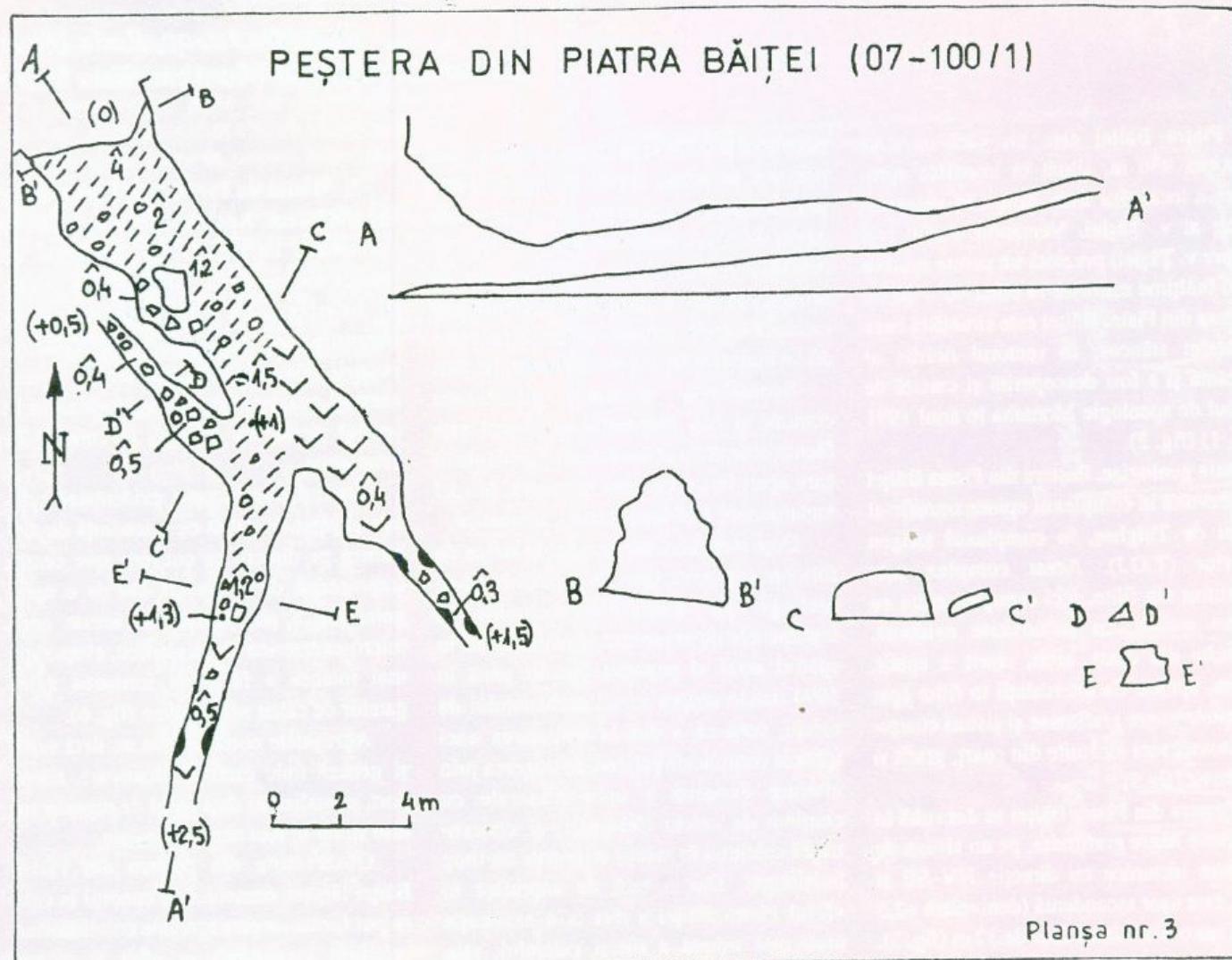

Fig. 5

Plansa nr.2

Morfologia cristalelor și agregatelor coralitiforme

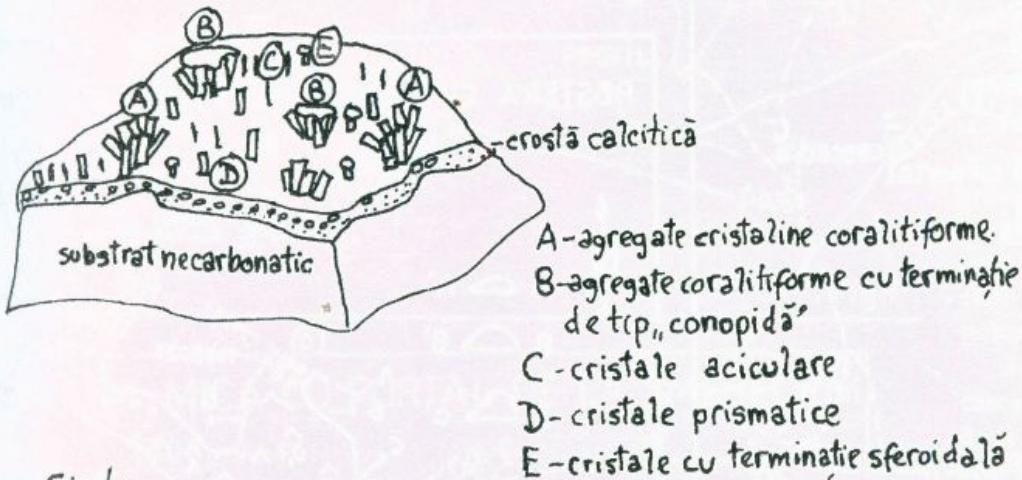
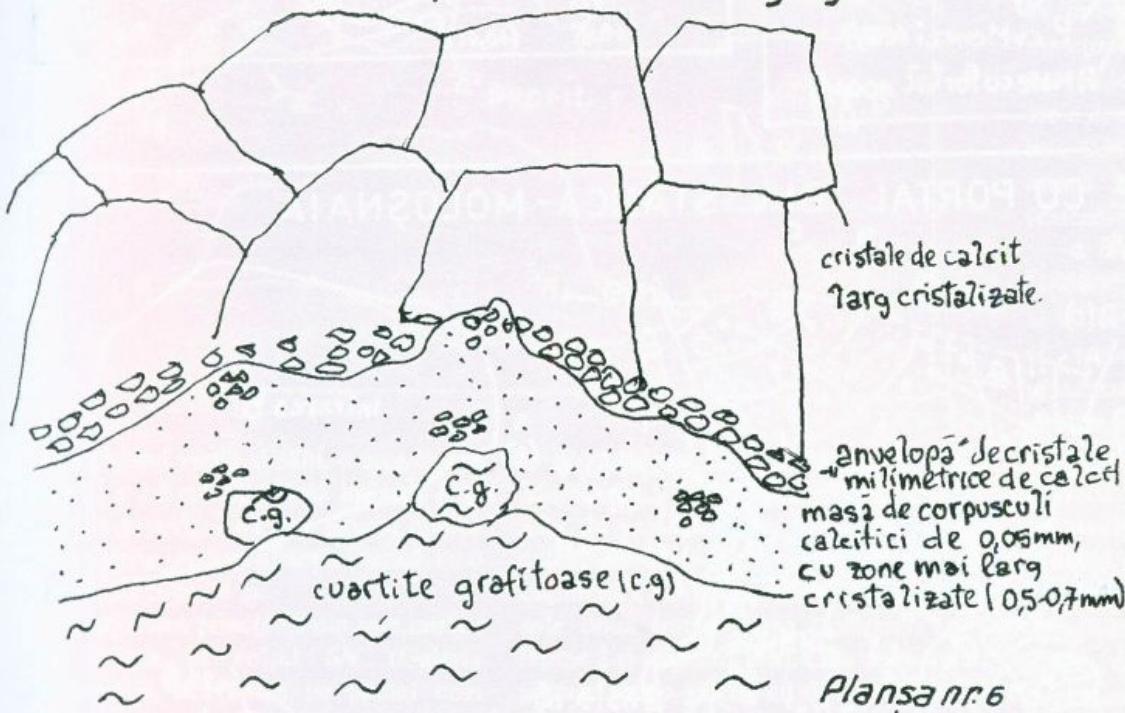

Fig. 4

Detaliu microscopic în structura agregatelor de calcit

picăturilor de apă de condensare și cristalizarea din picăturile de apă în perioadele cu fenomene de evaporare mai intensă (peștera Cobășel, munții Rodnei),

- cristalizarea din picăturile de apă de percolatie, tot în condiții de evaporare, sursa carbonatului de calciu fiind chiar calcarele în care se dezvoltă peștera (cazul cel mai frecvent) sau intercalării carbonatice, ori fragmente și blocuri de calcare situate pe traseul descendant al apelor de percolatie.

Comun pentru ambele situații este cristalizarea în cadrul picăturilor de apă individualizate, în condiții de evaporare.

Bibliografie

Echipa de prospecții
Baia Mare – Raport asupra prospecțiunilor geologice efectuate în perimetru Măgura-Vinișor (Baia Borșa) în august 1994

Istvan Dumitru, Minghiraș Traian, Gergely Robert, Diaconescu Marius, Nistor Gheorghe, Paal Emeric (1993) – Peștera Cobășel (munții Rodnei) – Contribuții la Cunoașterea Carstului, vol. I, p. 2-4, Baia Mare